

Pandemi Sürecinde Kadın Futbolcuların Yeni Tip Koronavirüse Yakalanma Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi

Nihan SU¹, Oğuzhan ARSLAN², Bekir ÇAR³

¹ Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0002-3020-6208>

² Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-5099-1971>

³ Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0001-7422-9543>

Email: nihansu@gmail.com, oguzhanarslan14022001@hotmail.com, carbekir@gmail.com

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 25.04.2021 - Kabul: 02.07.2021)

Öz

Araştırmanın amacı, kadın futbolcuların yeni tip koronavirüse yakalanma kaygılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmaya TFF Kadın Liglerinde lisanslı olarak oynayan 357 kadın futbolcu katılmıştır. Veri toplama araçları olarak “Kişisel Bilgi Formu” ve “Tekkurşun-Demir, Cicioğlu ve İlhan (2020) tarafından geliştirilen “Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid - 19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler internet ortamında oluşturulan google form anket aracılığıyla ve gönüllülük esasına göre toplanmıştır. Araştırmaya katılan kadın futbolculardan elde edilen verilerin analizinde bağımsız gruplarda T-Testi ve Tukey çoklu karşılaştırma testleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda kadın futbolcuların eğitim seviyesi, antrenman sıklığı ve aktif spor yılı ile sosyalleşme kaygısı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Oynadıkları ligler ile bireysel kaygı alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilirken ($p < 0,05$), yaş ve mevkiler ile hem bireysel kaygı hem de sosyalleşme kaygısı alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0,05$). Sonuçta araştırmada kadın futbolcuların Yeni Tip Koronavirüse yakalanmada kaygı alt boyutları ortalamasının %50 den biraz yüksek değerde olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yeni Tip Koronavirüs, Kaygı, Kadın Futbolcular, Spor.

Examination Of Anxiety Levels In Female Football Players Of Catching The New Coronavirus Variant During The Pandemic

Abstract

The aim of the study is to examine the anxiety of female soccer players to get a new type of coronavirus according to various variables. 357 female footballers who play in TFF Women's Leagues under license participated in the study. As data collection tools, "Personal Information Form" and "Athletes' New Type of Coronavirus (Covid - 19) Anxiety Scale" developed by Tekkurşun-Demir, Cicioğlu and İlhan (2020) were used. The data were collected voluntarily through an online questionnaire created on the internet. T Test and Tukey Duncan multiple comparison tests were used in the analysis of the data obtained from female soccer players participating in the study. As a result of the study, a statistically significant difference was found in the sub-dimensions of female football players' educational status, training frequency, active sports year, and socialization anxiety ($p < 0.05$). While a statistically significant difference was detected between the leagues they played and their individual anxiety sub-dimensions ($p < 0.05$), no statistically significant difference was found between age and position and both individual anxiety and socialization anxiety sub-dimensions ($p > 0.05$). As a result, the study concluded that the average level of lower anxiety levels in female footballers caught a new type of coronavirus is slightly higher than 50%.

Keywords; New Type Coronavirus, Anxiety, Female Footballers, Sports.

Giriş

Spor; bazı fizyolojik aktiviteler ile kişinin katılmasıyla rekabet yoluyla (Penney ve Chandler, 2000) bireyin tamamını oluşturan fiziksel, ruhsal, sosyal ve duyuşsal çeşitliliklerin eğitiminde gereksinim duyulan bir aktivite olarak bilinmektedir (Grössing, 1992). Spor kişinin yaşamında ve toplumda en sosyal kavramdır. Kişinin yaşantısında ve toplumsal sağlık gelişiminde en önemli olgudur (Özbaydar, 1983).

Salgın hastalıklar yüzyıllar boyunca ülkeleri başta sağlık, ekonomi, eğitim gibi önemli alanlarda olumsuz yönde etkilemiştir (Tutku vd. 2020; Yıldız 2014). 2019 senesi sonlarına doğru, “Çin’in Wuhan” kentinde solunum yolları hastalığına sebep olan yeni tip koronavirüs salgını tüm dünyada bir tehdit olmuştur. (Liu vd., 2020; Zhu vd., 2020). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ise bu virüsü” Ciddi Akut Solunumsal Sendrom” ve neden olduğu hastalığı da “COVID-19” olarak tanımlamıştır (Grasselli vd., 2020; Türk Kardiyoloji Derneği Uzlaş Raporu, 2020).

Kaygı, kişilerin neticesinin farkında olmadığı, bazı olaylar karşısında kabullendiği ve olaylarla ilgili olarak duyduğu rahatsızlık, korku hissidir (Özgül, 2003). Kaygı, durumluk ve süreklilik gösteren bir özelliktir. Spielberger kaygıyı, durumluk ve sürekli olarak iki farklı kavram olarak ayırmasına rağmen spor içerisinde meydana gelen kaygı türü durumluk kaygı olarak adlandırılmıştır (Spielberger, 1972). Sporcular, müsabaka öncesinde psikolojik olarak performanslarını pozitif ya da negatif yönde etkileyen bazı etmenler bulunmaktadır. Bu etmenler kişinin kendi ile alakalı olan içsen nedenler olabileceği gibi, sporcuları etkisi altına alan dış çevreden meydana gelen dışsal nedenlerde olabilmektedir. Kişinin motivasyonel olarak adaptasyonu sağlayan ve psikolojik etmenler arasında en önemli kavram kaygıdır (Yücel, 2003).

Futbol dünyada tanınırlığı en fazla olan spor branşı olarak yer almaktadır. Kişilerin içinde bulunmuş olduğu sosyal ve ekonomik durumu nasıl olursa olsun genellikle büyük insan topluluklarının takip ettiği futbol, çok ciddi bir istihdam alanına sahiptir (Öntürk vd., 2019). Futbol, tarihsel süreç boyunca insanların ilgisini her zaman çeken bir cazibe merkezi olarak bilinmektedir (Erdoğan, 2008) ve dünyada lisanslı sporcu sayısı en fazla olan spor branşıdır (Aşçı, 2009).

Koronavirüs nedeniyle tüm büyük spor ligleri ve turnuvaları Mart 2020’ nin başından itibaren askıya alındı ya da iptal edildi.(Gilat ve Cole, 2020; Rudan, 2020). Başlangıçta spor etkinliklerindeki temas yoluyla etkileşimi azaltmak için seyirci olmadan yapılması planlanmıştı (Futterman, 2020). Sporcular risk taşımaları bile pandemi sebebiyle olumsuz etkilenebilecekleri bilinmektedir. Sporcular bakımından COVID-19 yalnızca kişisel performanslarını artırmak ve karşılıklı rekabet açısından programların ertelenmesine sebep olmakla beraber çeşitli sağlık sorunlarında sebebi sayılmaktadır (Chen vd., 2020; Zheng, Ma, Zhang ve Xie, 2020).

Ülkemizde başlayan profesyonel futbol lig müsabakalarının sonucunda kulüplerde Yeni Tip Koronavirüs (Covid – 19) vakalarının ortaya çıkması, müsabakaların ertelenmesi ve hastalığa yakalanan sporcuların müsabakalara çıkamaması spor kamuoyundaki kaygıları artırdığını söyleyebiliriz. Bu süreçte kadın liglerinin ertelenmesi ve sadece kadınlar 1.liginin oynatılabileceğinin belirtilmesi, kadın futbolcularda koronavirüse yakalanma kaygı düzeylerinin artırabileceğini göstermektedir. Bu sebeplerle araştırmamızda kadın futbolcuların yeni tip koronavirüse yakalanma kaygısının incelenmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Metod

Araştırmanın Modeli

Çalışmamız, tarama modeli bir araştırmadır. Bu model, geçmişte olmuş veya günümüzde de devam eden bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi hedefleyen bir araştırma kavramıdır. (Karasar, 2017).

Araştırma Grubu

Araştırmaya Türkiye kadın futbol liglerinde lisanslı olarak oynayan 357 kadın futbolcu gönüllülük esaslı gözetilerek dahil edilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Tanımlayıcı Bilgilerinin İstatistiksel Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	f	%
Yaş	15-19 arası	210	59
	20-24 arası	92	26
	25-29 arası	29	8
	30-35 arası	26	7
Eğitim seviyesi	Lise	219	61
	Lisans	138	39
Antrenman Sıklığı	Haftada 1-2	228	64
	Haftada 3-4	103	29
	Haftada 5 ve üzeri	26	7
Oynadığı Lig	Birinci Lig	133	37
	İkinci Lig	116	32
	Üçüncü Lig	108	31
Spor Yılı	1-5 Yıl	171	48
	6 -10 Yıl	114	32
	11-15 Yıl	72	20
Oynadığı Mevki	Kaleci	23	7
	Defans	122	34
	Orta Saha	118	33
	Forvet	94	26

Toplam		357	100.0
--------	--	-----	-------

Tablo 1'e baktığımızda çalışmaya katılan araştırma grubunun tanımlayıcı istatistiksel dağılımı görülmektedir. Verilere göre, örneklem grubun yaş değişkenine göre %59 oranı ile 15-19 yaş aralığı en fazla, %7 oranı ile 30 – 35 yaş aralığı en az oranda katılım yaptığı görülmektedir. Çalışmaya katılan kadın futbolcuların % 61' inin lise mezunu olduğu, %39' unun lisans mezunu olduğu görülmüştür. Çalışma grubunun % 64' ünün haftada 1-2, %29' unun haftada 2-3 ve %7' sinin haftada 5 ve üzeri antrenman yaptığı görülmektedir. Çalışma grubuna katılan kadın futbolcuların %37' sinin 1. Lig, %32' sinin 2. Lig ve %31' inin 3. Lig' de oynadığı görülmektedir. Katılımcıların % 48' inin 1-5 yıl, %32' sinin 6-10 yıl ve %20' sinin 11-15 yıl aktif sporcu olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcıların % 7' sinin kaleci, %34 ' ünün defans, %33' ünün orta saha ve %26' sının forvet mevkisinde oynadığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin toplanmasında Tekkurşun-Demir, Cicioğlu ve İlhan (2020) tarafından geliştirilen “Sporcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid - 19) Yakalanma Kaygısı Ölçeği (SYTKYKÖ)” kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından ölçeğin güvenilirlik analizi sonucu 0.92 olarak tespit edilmiştir. 16 maddeden oluşan ölçekte 2 alt boyut bulunmaktadır. . Ölçekte bireysel kaygı alt boyutu 11 maddeden, sosyalleşme kaygısı alt boyutu ise 5 maddeden oluşmaktadır. Beşli likert tipinde olan bu ölçekte sadece 2.madde ters madde olarak ele alınır. Bireysel Kaygı faktörünü oluşturan 11 maddeden alınacak en az puan değeri 11, en fazla puan değeri ise 55'tir. Sosyalleşme Kaygısı faktörünü oluşturan son 5 maddeden alınabilecek en az puanın karşılığı 5, en fazla puanın karşılığı ise 25'tir. Ölçeğin bireysel ve sosyalleşme alt boyutlarına ait maddelerin güvenilirlikleri “ α : 0.87 – 0.91” değerleri arasında bulunmuştur. Yapılan geçerlik çalışmasında da ölçeğin 2 alt boyutunun, tüm varyansın % 80' ini açıkladığı saptanmıştır (Tekkurşun-Demir, Cicioğlu ve İlhan, 2020). Araştırmacıların ölçek için yaptıkları güvenilirlik analizinin sonucunda “ α güvenilirlik katsayısı 0.90” olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda oluşan verilerin normallik durumlarının incelenmesinde Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmış ve veriler normal dağılım gösterdiği için ($P < 0,05$) parametrik analiz yapılmıştır. İkili grup karşılaştırmalarında Bağımsız gruplarda T Testi, ikiden fazla grup karşılaştırması için One Way Anova testi, değişkenler arası farklılığın olduğu durumlarda ise Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan kadın futbolcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid - 19) Yakalanma Kaygılarının çeşitli demografik değişkenler açısından incelenmiştir.

Tablo 2. Yaş değişkenine göre Covid-19' a yakalanma kaygısı ortalama puanları

		n	Ort.	S.S.	F	p
BK	15-19	210	37,14	8,27	2,058	,105
	20-24	92	38,98	8,81		
	25-29	29	36,76	8,21		
	30-35	26	34,58	11,25		
SK	15-19	210	13,73	4,51	2,180	,090
	20-24	92	15,15	4,70		
	25-29	29	13,69	3,86		
	30-35	26	14,08	4,91		

Tablo 2 incelendiğinde yaş değişkeni ile bireysel kaygı ve sosyalleşme kaygısı alt boyutları ortalama puanlarına bakıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 3. Eğitim seviyesine göre Covid-19' a yakalanma kaygısı ortalama puanları

		n	Ort.	S.S.	t	p
BK	Lise	219	36,95	8,20	-1,228	,220
	Lisans	138	38,11	9,41		
SK	Lise	219	13,74	4,48	-2,018	,044
	Lisans	138	14,73	4,65		

Tablo 3'e göre eğitim seviyesi ile bireysel kaygı alt boyutu puanlarına bakıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmezken ($p>0,05$), sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanlarına bakıldığında ise eğitim seviyesi ile arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Sosyalleşme kaygısı alt boyutuna bakıldığında lisans mezunlarının; lise mezunlarından daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Antrenman sıklığı değişkenine göre Covid-19' a yakalanma kaygısı ortalama puanları

		n	Ort.	S.S.	F	p	Fark
BK	1-2 (1)	228	37,93	8,24	2,732	,066	
	3-4 (2)	103	35,79	9,43			
	5 ve üzeri (3)	26	39,12	8,93			
SK	1-2 (1)	228	14,43	4,53	3,755	,024	3>2
	3-4 (2)	103	13,15	4,34			
	5 ve üzeri (3)	26	15,27	5,22			

Tablo 4'e göre antrenman sıklığı değişkeni ile bireysel kaygı alt boyutu puanlarına bakıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmezken ($p>0,05$), sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanlarına bakıldığında ise antrenman sıklığı ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. ($p<0,05$). Haftada beş ve üzeri antrenman yapan kadın futbolcuların en yüksek puan ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Lig değişkenine göre Covid-19' a yakalanma kaygısı ortalama puanları

		n	Ort.	S.S.	F	p	Fark
BK	1. Lig (1)	133	36,74	8,61	3,878	,022	2>3-1
	2. Lig (2)	116	39,21	8,12			
	3. Lig (3)	108	36,26	9,14			
SK	1. Lig	133	14,09	4,54	,871	,419	
	2. Lig	116	14,53	4,44			
	3. Lig	108	13,72	4,73			

Tablo 5'e bakıldığında oynadıkları liglere göre bireysel kaygı alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilirken ($p < 0,05$), sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanlarına bakıldığında ise oynadıkları ligler değişkeni ile arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p > 0,05$). 2. Lig' de oynayan kadın futbolcuların; 1. ve 3. Lig' de oynayan kadın futbolculara göre daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Aktif spor yılı değişkenine göre Covid-19' a yakalanma kaygısı ortalama puanları

		n	Ort.	S.S.	F	p	Fark
BK	1-5	171	36,53	8,32	1,820	,164	
	6-10	114	38,50	8,87			
	11-15	72	37,71	9,15			
SK	1-5 yıl (1)	171	13,35	4,27	4,905	,008	2-3>1
	6-10 (2)	114	14,96	4,84			
	11 yıl ve üzeri (3)	72	14,61	4,55			

Tablo 6' ya göre aktif spor yılı değişkeni ile bireysel kaygı puan ortalamalarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmezken ($p > 0,05$), sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. ($p < 0,05$). 6-10 yıl arasında ve 11 yıl ve üzeri aktif olarak futbol oynayan kadın futbolcuların; 1-5 yıl arası aktif olarak futbol oynayan kadın futbolculara göre daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7. Oynanmış olduğu mevki değişkenine göre Covid-19' a yakalanma kaygısı ortalama puanları

		n	Ort.	S.S.	F	p
BK	Kale	23	38,74	8,17	0,425	0,735
	defans	122	37,83	9,25		
	orta	118	36,98	8,33		
	forvet	94	37,03	8,58		
SK	Kale	23	14,87	3,18	0,817	0,485
	defans	122	14,48	4,88		
	orta	118	13,70	4,43		
	forvet	94	13,99	4,60		

Tablo 7' ye bakıldığında oynanmış olduğu mevki değişkeni ile bireysel kaygı ve sosyalleşme kaygısı alt boyutları puanlarına bakıldığında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 8. Kadın futbolcuların Covid-19' a yakalanma kaygısı ortalama puanları

Değişken	Frekans	Ortalama
----------	---------	----------

BK	357	37,39
SK	357	14,12
Futbolcuların Covid-19 virüsüne Yakalanma Kaygısı	357	51,51

Tablo 8' e göre Covid-19'a Yakalanma Kaygısı ortalama puanlarının 51,51 ortalama puana sahip olduğu bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuçlar

Bu araştırmada Türkiye Kadın Futbol Liglerinde lisanslı olarak oynayan kadın futbolcuların “Yeni Tip Koronavirüse (Covid - 19)” Yakalanma Kaygısı yaş, eğitim seviyesi, haftalık antrenman sıklığı, oynamış olduğu lig, aktif spor yılı ve oynamış olduğu mevki değişkenleri açısından incelenmiştir. Araştırma sonucunda kadın futbolcuların eğitim seviyesi, antrenman sıklığı ve aktif spor yılı değişkenleri ile ölçeğin alt boyutlarından olan sosyalleşme kaygısı arasında, oynadığı lig ile bireysel kaygı alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilirken ($p<0,05$); yaş ve mevkilere bakıldığında ise hem bireysel hem de sosyalleşme kaygısı alt boyutların arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ayrıca sonuç olarak araştırmada kadın futbolcuların Yeni Tip Koronavirüse yakalanmada kaygı alt boyutları ortalamasının %50 den biraz yüksek değerde olduğu sonucuna varılmıştır. Yaş değişkenine göre bakıldığında bireysel kaygı ve sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanlarına bakıldığında yaş değişkeni ile arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Profesyonel futbolcuların Covid-19 korkusu ve kaygı seviyelerinin araştırılması çalışmasında Covid-19'a yakalanma korkusu ve stres puanları ortalamaları ile yaş değişkeni arasında bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (Çiftçi ve Demir, 2020). Yapılan başka bir çalışmada da profesyonel ve amatör sporcuların Yeni Tip Koronavirüse yakalanma kaygıları incelendiğinde 21-23 yaş arasındaki sporcuların diğer yaş değişkenindeki sporculara göre Covid-19' a yakalanma kaygı puan ortalamalarının daha yüksek çıktığını bulmuşlardır (Gümüşgöl, Ersoy ve Gümüşgöl (2020). Batu ve Aydın (2020)' in yüzme sporcularının Covid-19' a yakalanma kaygısının incelenmesi çalışmasında alt boyutlardan olan bireysel ve sosyalleşme kaygısına bakıldığında 19-25 yaş aralığındaki sporcuların bireysel ve sosyalleşme kaygıları puanlarının diğer yaş kategorilerinden daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Eğitim seviyesi değişkenine bakıldığında lisans mezunu olan kadın futbolcuların, lise mezunu kadın futbolculara göre sosyalleşme kaygısı alt boyutu puan ortalamasının daha yüksek bir değerde olduğu ve eğitim seviyesi değişkeni ile sosyalleşme kaygısı arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Lisans mezunu olanların futbolculuk dışında farklı bir meslek sahibi olma olasılığı , mesleki eğitim ve kurslardan bu dönemde uzak kalmaları bunda etkin olmuş olabilir. Bakioğlu ve ark (2020) yaptıkları çalışmada covid-19 kaygısı ile eğitimi durumu değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Haftalık antrenman sıklığı değişkenine göre, haftada beş ve üzeri antrenman yapan kadın futbolcuların sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanlarının haftada üç-dört kez antrenman yapan kadın futbolculara göre daha yüksek puan ortalaması değerleri görülmüş ve istatistiki olarak anlamlı bir farklılığın olduğu saptanmıştır. Lopez ve ark(2020) yaptıkları çalışmada ispanya

1.liginde oynayan kadın futbolcular ve 2.liginde oynayan kadın futbolcular arasında pandemi döneminde kapanma ile birlikte antrenman günleri ve antrenman saatleri arasında anlamlı farklılık bulmuştur. Pandemi döneminde futbol sezonunun olmaması, düzenli olarak yapılan antrenmanlardan uzak kalınması, bu dönemde sokağa çıkma yasaklarının olması ve insanların koronavirüse yakalanma kaygısının artması bunda sebep olarak gösterilebilir.

Oynadıkları liglere göre bireysel kaygı alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilirken($p<0,05$), sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanlarına bakıldığında ise oynadıkları ligler değişkeni ile arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanılmamıştır($p>0,05$). 2. Lig' de oynayan kadın futbolcuların; 1. ve 3. Lig' de oynayan kadın futbolculara göre daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir. Profesyonel futbolcuların Covid-19 korkusu ve kaygı seviyelerinin araştırılması çalışmasında Covid-19 korkusu puanları ve algıladıkları stres puanlarının TFF süper liginde oynayan futbolcuların stres ve özyeterlik puanlarının TFF 2. Lig' de oynayan futbolculara göre anlamlı olarak yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir (Çiftçi ve Demir, 2020). Gümüşgöl, Ersoy ve Gümüşgöl (2020) yaptıkları çalışmada Covid-19' a yakalanma kaygısını profesyonel sporcularda amatör sporculara göre daha fazla olduğunu bulmuşlardır. Covid-19 süreci boyunca, amatör liglerde futbol oynayan sporcuların yüksek seviyede kaygı düzeyi olduğu bulunmuştur (Arısoy ve ark., 2020)

Aktif spor yılı değişkeni ile bireysel kaygı puan ortalamalarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemesine rağmen ($p>0,05$), sosyalleşme kaygısı alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu saptanmıştır. ($p<0,05$). 6-10 yıl arasında ve 11 yıl ve üzeri aktif olarak futbol oynayan kadın futbolcuların; 1-5 yıl arası aktif olarak futbol oynayan kadın futbolculara göre daha yüksek puan ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir. Arısoy ve ark (2020) yaptıkları çalışmada aktif spor yaşlarını 1-7 yıl (% 32.7) , 8-14 yıl (% 46.2) , 15 yıl ve üzeri (% 21.2) olarak tespit etmişlerdir. Spor yapanların spor yaşı ne olursa olsun kaygı nedenlerinin spordan uzak kalmak, antrenman sıklığının azalması, hastalığa yakalanma korkusu olarak nitelendirilmesi aktif spor yaşı ile kaygı düzeyinin arasında anlamlı bir ilişki olmamasına sebep olmuş olabilir. Oynamış olduğu mevki değişkeni ile bireysel ve sosyalleşme kaygısı alt boyutları puanları arasında ve genel ortalama puanlarının toplamında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Kaygı düzeylerinin ve nedenlerinin futbolcuların mevkilerinden ziyade yaptıkları spor ile ilgili olması mevkileri anlamsız kılmış olabilir.

Sonuç olarak araştırmada kadın futbolcuların Yeni Tip Koronavirüse yakalanmada kaygı alt boyutları ortalamasının %50 den biraz yüksek değerde olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmanın sonuçları incelendiğinde, Türkiye Kadın Futbol Ligi' nde oynayan kadın futbolcuların Yeni Tip Koronavirüse (Covid - 19) Yakalanma Kaygılarının geliştirilmesi için aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Kadın futbolcuların bu süreçte psikolojik danışmanlık hizmeti almaları sağlanmalıdır.
2. Kadın futbolcularının kaygılarının minimum seviyeye indirilmesi için maddi ve manevi tedbirlerin alınması gerekmektedir.
3. Kadın futbolcuların diğer profesyonel futbolcular gibi sağlık güvencelerinin artırılması ve performanslarının maksimum seviyeye çıkartılması için iyileştirici önlemler alınmalıdır.
4. Daha fazla örneklem grubu oluşturulup kadın futbolcular ile erkek futbolcuların kaygı düzeyleri karşılaştırılabilir.
5. Erkek futbolcuların pandemi dönemi ve sonrası kaygı düzeyleri incelenebilir.

KAYNAKLAR

Arısoy, A., Pepe, O. ve Karaoğlu, B. (2020). Covid-19 Sürecinde futbola dönüş öncesi futbolcuların durumluk kaygı düzeyleri ile psikolojik performansları arasındaki ilişki belirlenmesi: Isparta Örneği, *Yalvaç Akademisi Dergisi*, 5(1), 201-221.

Aşçı, A. (2009). Futbolcularda kuvvet performansının değerlendirilmesi. 3. Ulusal Futbol Bilim Kongresi, Bildiri Kitabı s.27.

Bakioğlu, F., Korkmaz, O, ve Ercan H., (2020). Fear of COVID-19 and Positivity: Mediating Role of Intolerance of Uncertainty, Depression, Anxiety, and Stress. *International Journal of Mental Health and Addiction*.

Batu, B. ve Aydın, A.D. (2020). Yüzme sporcularının Yeni Tip Koronavirüse(Covid-19) yakalanma kaygısının incelenmesi, *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 36, 12-31, Doi: 10.17363/SSTB.2020.36.4

Chen, N., Zhou, M., Dong, X., Qu, J., Gong, F., Han, Y., et al. (2020). Epidemiological and clinical characteristics of 99 cases of 2019 novel coronavirus pneumonia in Wuhan, China: a descriptive study. *The Lancet*, 395(10223), 507-513

Çiftçi, F. ve Demir, A. (2020). Covid-19 Pandemisinde Türk profesyonel futbolcuların Covid-19 korkusu ve kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 26-38.

Demir, G. T., Cicioğlu, H. İ. ve İlhan, E. L. (2020). Athlete's Anxiety to Catch the Novel Coronavirus (COVID-19) Scale (AACNCS): Validity and reliability study. *Journal of Human Sciences*, 17(2), 458-468.

Erdoğan, İ. (2008). Futbol ve futbolu inceleme üzerine bir araştırma. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 26, 1-58.

Gilat, R. ve Cole, B. J. (2020). Editorial Commentary: COVID-19, medicine, and sports. *Arthroscopy, Sports Medicine, and Rehabilitation*, 10.1016/j. asmr.2020.04.003.

Gümüşgül, C., Ersoy, A. ve Gümüşgül, O. (2020). Amatör ve profesyonel sporcuların Yeni Tip Koronavirüs (Covid-19) yakalanma kaygılarının incelenmesi- yönetsel karar boyutu, *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 26-37 doi: 10.33468/sbsebd.129

Grasselli, G., Zangrill, A., Zanella, A., Antonelli, M., Cabrini, L., Castelli, A. ve Fumagalli, R. (2020). Baseline characteristics and outcomes of 1591 patients infected with SARS-CoV-2 admitted to icus of the lombardy region, Italy. *Jama*, 323(16), 1574-1581.

Grossing, S. (1992). *Beden Spor Hareket. (Çeviren, A. Orhun ve M. Sayın) I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu*, 19 – 21 Aralık 1991. Meb Basımevi.

Futterman M, P. T. ve Keh A. . (2020). As coronavirus spreads, Olympics face ticking clock and a tough call.. The New York Times.

Karasar, N. (2007). Bilimsel araştırma yöntemleri (17. baskı). Ankara: Nobel.

Liu, Y., Gayle, A.A., Wilder-Smith, A. ve Rocklöv, J. (2020). The reproductive number of COVID-19 is higher compared to SARS coronavirus. *Journal of Travel Medicine*.

López, D., García-Aliaga , A., Ginés Bartolomé ,A., Muriarte Solana, D., (2020) How has COVID-19 modified training and mood in professional and nonprofessional football players. *Physiology & Behavior* 227, 113148.

Öntürk, Y., Karacabey, K. ve Özbar, N. (2019). Günümüzde spor denilince ilk akla neden futbol gelir? Sorusu üzerine bir araştırma. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 1 – 1 DOI: 10.33689/sportmetre.533739

Özbaydar, S. (1983). İnsan Davranışlarının Sınırları ve Spor Psikolojisi, İstanbul: Altın Kitaplar.

Özgül, F. (2003). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinde durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri, Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Penney, D. ve Chandler, T. (2000). Physical education, what future(s)? *Sport, Education and Society*.

Rudan, I. (2020). A cascade of causes that led to the COVID-19 tragedy in Italy and in other European Union countries. *Journal of Global Health*, 10(1).

Spielberger, C.D. (1972). Theory and research on anxiety. In. D. Spielberger (Ed.), *Anxiety ve Behaviour*, New York: Academic Press, 3 – 20.

Tutku, E., İlman, E. ve Dönmez, E. (2020). Bireylerin sağlık anksiyetesi düzeyleri ile COVID-19 salgını kontrol algısının karşılaştırılması. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 6(1), 139-54.

Türk Kardiyoloji Derneği Uzlaşma Raporu. (2020). COVID-19 Pandemisi ve Kardiyovasküler Hastalıklar Konusunda Bilinmesi Gerekenler. 2-3.

Yıldız, F. (2014). 19. Yüzyıl'da Anadolu'da Salgın Hastalıklar (Veba, Kolera, Çiçek, Sıtma) ve Salgın Hastalıklarla Mücadele Yöntemleri. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Zheng, Y.-Y., Ma, Y.-T., Zhang, J.-Y., ve Xie, X. (2020). COVID-19 and the cardiovascular system. *Nature Reviews Cardiology*, 17(5), 259-260.